

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de LEGE

pentru prorogarea termenului prevăzut de art. 7 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului național de investiții „Anghel Saligny”

Programul național de investiții a fost instituit în 2021, prin OUG nr. 95/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 183/2022, cu modificările și completările ulterioare. Programul se derulează efectiv începând cu exercițiul bugetar 2022. În program sunt incluse un număr de 5.756 de obiective de investiții, **valoarea totală a programului fiind de 66.250.752 mii lei**. Pentru acestea, în perioada 2022 – 2026 au fost încheiate un număr de 4.597 contracte de finanțare, în valoarea totală de peste 55 miliarde lei. Încheierea contractelor de finanțare a avut o evoluție progresivă, vârful fiind atins în anul 2023, când au fost încheiate un număr de 2.495 contracte, în valoare de 28.071.711.018,20 lei, conform tabelului de mai jos:

ctr PNI AS	2022	2023	2024	2025	2026
nr ctr	258	2.495	1.293	329	224
valoare cf	2.663.289.490,71	28.072.751.757,55	17.420.415.969,45	3.635.182.068,51	2.670.491.079,87
TOTAL	2.663.289.490,71	28.071.711.018,20	17.582.060.554,45	3.923.918.947,44	2.967.112.180,40

În prezent, mai trebuie încheiate 1.159 de contracte de finanțare, cu o valoare totală de 11.248.597.656,48 lei. Din cele 1.159 de obiective de investiții, în platforma digitală „investiții.mdlpa.ro” sunt încărcate documentații pentru 641 de proiecte, defalcate astfel: 196 din categoria „drumuri publice clasificate”, 247 din categoriile „sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei /sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate” și 198 din categoria „sisteme de distribuție a gazelor naturale”. Valoarea acestor 641 de obiective este de aproximativ 6,4 miliarde lei. Pentru restul de 518 obiective de investiții, beneficiarii nu au încărcat documentațiile necesare (valoare estimată la peste 4,8 miliarde lei). Din punct de vedere obiectiv, timpul rămas este insuficient pentru parcurgerea etapelor preliminare semnării contractelor, având în vedere că art. 7 alin. (1¹) din OUG nr. 95/2021 (aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 183/2022, cu modificările și completările ulterioare) instituie termenul-limită imperativ de 31 decembrie 2026 pentru încheierea tuturor contractelor de finanțare din program.

Întârzierile înregistrate au cauze duale. Pe de o parte, acestea sunt generate de beneficiari, iar pe de altă parte, de necesitatea unui control riguros al finanțelor publice și a încadrării în țintele de deficit, cu impact asupra utilizării creditelor de angajament aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul 2026 nr. 43/2026. Din totalul de 9 miliarde lei credite de angajament aprobate prin Legea nr. 43/2026, au fost utilizate doar 3.014.991.004 lei, rezultând un sold disponibil de aproximativ 6 miliarde lei. De altfel, încă din faza de fundamentare a bugetului pentru anul 2026, creditele de angajament au fost dimensionate sub necesarul real: au fost aprobate doar 9 miliarde lei față de un necesar estimat de 14 miliarde lei. Menționăm că plafonul de 9 miliarde lei nu este alocat exclusiv contractării, ci acoperă și

suplimentarea contractelor aflate în derulare cu sumele destinate ajustării contribuției de la bugetul de stat.

La nivelul beneficiarilor, principalele blocaje vizează statutul juridic, cadastral și tehnic neclar al bunurilor vizate de investiții (drumuri, terenuri pentru amplasarea rețelelor de utilități), întârzierile în obținerea avizelor și autorizațiilor, precum și dificultățile în identificarea și transpunerea soluțiilor tehnice optime în documentațiile proiectelor.

În concluzie, blocajul actual în procesul de contractare reprezintă consecința directă a unei duble constrângeri: pe de o parte, limitările tehnico-juridice întâmpinate de beneficiari la nivel local, iar pe de altă parte, subdimensionarea bugetară și conduita prudentă în utilizarea creditelor de angajament, impusă de contextul macroeconomic actual. Această suprapunere de factori plasează programul în imposibilitatea obiectivă de a respecta termenul-limită de 31 decembrie 2026.

Întârzierea sau nefinalizarea procedurilor de contractare din motive independente de voința exclusivă a autorităților locale aduce o atingere gravă drepturilor legitim câștigate de către beneficiari prin ordinele de includere la finanțare. Aceste acte administrative au generat așteptări juridice certe și obligații corelative de finanțare din partea statului.

Prin urmare, pentru a nu goli de conținut aceste drepturi, pentru a preveni pierderea unor investiții publice vitale și pentru a asigura finalizarea obiectivelor asumate, se impune de urgență adoptarea unei măsuri legislative de prorogare a termenului-limită pentru încheierea contractelor de finanțare de la 31 decembrie 2026 până la 31 decembrie 2027. Această măsură va permite corelarea termenelor administrative cu realitățile tehnice din teren, asigurând totodată un ritm de contractare pe deplin compatibil cu suportabilitatea fiscal-bugetară a statului.

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, atașăm prezentei fișa financiară. Propunerea legislativă nu generează creșterea cheltuielilor statului pe termen scurt, respectiv în anul 2027. Programul național de investiții „Anghel Saligny” are valoarea totală aprobată prin actele normative care îl reglementează de 66.250.752 mii lei. Prin prorogarea termenului de încheiere a contractelor de finanțare până la 31 decembrie 2027 se prorogă utilizarea creditelor de angajament necesare pentru încheierea acestora în anul 2027. Este vorba de 5.263.588,7 mii lei, care fac parte din valoarea totală aprobată a programului, dar care nu au fost bugetate în anul 2026 și care ar fi trebuit solicitate la prima rectificare bugetară pe anul în curs.

Inițiator:

Cseke Attila Zóltán

Senator UDMR

FIȘA FINANCIARĂ

proiectul de LEGE
privind stabilirea unor măsuri pentru derularea Programului național de dezvoltare locală

mii lei

Indicatori	Influența					Media pe 5 ani
	2026	2027	2028	2029	2030	
1	2	3	4	5	6	7
1.Total necesar fonduri bugetul de stat, din care:						
credite de angajament PNI AS	0,00	5.263.588,70	0,00	0,00	0,00	1.052.717,74
credite bugetare PNI AS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.Impact financiar, plus/minus, din care:						
credite de angajament PNI AS	0,00	-5.263.588,70	0,00	0,00	0,00	-1.052.717,74
credite bugetare PNI AS	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
3. Propuneri pentru acoperirea creșterilor de cheltuieli	Proiectul nu va genera impact financiar negativ asupra bugetului general consolidat al statului. Creditele de angajament prevăzute în proiect sunt incluse în valoarea totală aprobată a programului și sunt alocate deja pentru cele 1.159 obiective de investiții care au fost incluse în Programul național de investiții „Anghel Saligny”, prin ordinele de ministru prin care au fost aprobate la finanțare.					
4. Alte informații						